

VIRTA

Räddningsekipage: ibruktagningskontroll för myndighetsbruk - Anvisningar för anordnande och bedömning

Anvisningarna träder i kraft 1.1.2014

ALLMÄNNAANVISNINGAR.....	3
1.1. Inspektörer	3
1.1.1. Godkännande	3
1.1.2. Kompetens.....	4
1.1.3. Ställning.....	4
2. ANVISNINGAR OM ANORDNANDET	4
2.1. Ordnande och anmälning	4
2.2. Arrangör.....	4
2.3. Arrangörskommission.....	4
2.4. Allmänna arrangemang	5
2.5. Kommissionens uppgifter	5
2.6. Anmälan.....	5
3. KONTROLLENS DELAR	5
3.1. Område.....	5
3.2. Användning av kartläsare	6
3.3. Figuranterna	6
4. DELOMRÅDEN I IBRUKTAGNINGSKONTROLLEN.....	6
4.1. Prestationer som krävs och bestämmelser som gäller för dem	6
4.2. Söksätt/taktik	6
4.3. Arbete.....	7
4.4. Funktionssäkerhet i avsökt område.....	7
4.5. Uthållighet	7
4.6. Fynd	7
5. BEDÖMNING AV KONTROLLEN.....	7
5.1. Godkännande av ibruktagningsskontroll.....	8
5.2. Underkännande av ibruktagningsskontroll.....	8
5.3. Avbrytande av ibruktagningsskontroll	8

5.4. Diskvalificering av deltagare	8
5.5. Bedömning av beteendet – allmänna anvisningar	8
5.5.1. Tackande av hunden	9
5.5.2. Extra hjälp	9
6. BEDÖMNING AV ARBETET	9
6.1. Allmänt	9
6.2. Spårning	9
6.3. Sök	9
7. KONTROLLENS GILTIGHET	9
7.1. Arkivering	10

1. ALLMÄNNA ANVISNINGAR

Enligt dessa anvisningar ordnas ibruktagningskontroll för alla de ekipage, som används för att biträda polismyndigheterna i efterspaning av försvunna personer. De ekipage som genomgått ibruktagningskontrollen kan regionalt användas i övriga handräckningsuppdrag genom att avtala därom.

Övriga prov- eller testregler för bruks- eller räddningshundar behandlas inte i detta sammanhang.

Hunden ska vid kontrollen ha sele med identifiering. Om hunden inte har halsband, ska det på selen finnas en plats för att fästa eventuellt koppel. Vid kontrollen använder föraren sina egna ljud- och handtecken, det är också tillåtet att använda visselpipa. Man ska ha kopplet med sig.

Om hunden påverkas i strid med djurskyddslagen leder det till att provet underkänns.

Innan ett ekipage kan delta i en ibruktagningskontroll ska såväl hunden som hundföraren avlägga kraven för Finska Brukshundklubbens (SPKL) eller Finlands Räddningshundförbund rf:s (SPeKL) alarmnivå. För att kunna delta i kontrollen skall ekipaget ha en rekommendation från en gruppledare för en hundgrupp som verkar inom Frivilliga räddningstjänsten (FRT/Vapepa). Rekommendationen skall visas när man anländer till kontrollen.

Om det ekipage som är berättigat till kontrollen hör till en förening, som inte har en egen larmgrupp, fungerar ordföranden för ekipagets egen förening som förordare.

PRÖVNINGSANVISNINGAR

Dessa prövningsanvisningar har utarbetats för att enhetliga bedömningen av de ekipage som biträder polismyndigheterna i efterspaning av försvunna personer. Syftet med anvisningarna är att enhetliga tyngdpunkterna i och utgångspunkterna för bedömningen oberoende av var bedömningen utförs och vem som utför den.

1.1. Inspektörer

1.1.1. Godkännande

De beteckningar som används:

Inspektör = En av Brukshundsklubbens eller Räddningshundförbundet för detta ändamål utbildad person.

Kontrollant = en företrädare för den lokala larmgruppen, samt företrädare för polisen.

Kontrollgruppens representanter:

Kontrollen bedöms alltid av två personer – en inspektör och en kontrollant. Som inspektör fungerar en person som avlagt utbildning för ibruktagningskontroll och som kontrollant en företrädare för den lokala larmgruppen. Dessutom kan en representant för polisen göra tjänstgöra som en extraordinarie kontrollant.

Som inspektör får endast anlitas personer som utbildats för detta ändamål av Brukshundklubben och Räddningshundförbundet.

En företrädare för polisen som deltar i kontrollen är en jämbördig kontrollmottagare med de övriga kontrollanterna vid evenemanget.

Som inspektör och företrädare för larmgruppen kan endast fungera erfarna personer som aktivt fungerar i en larmgrupp. Rättigheten att ingå som representant i en kontrollgrupp faller bort, om en person har varit borta från en larmgrupp i mer än 5 år.

Arrangörerna av kontrollen väljer inspektörer till de evenemang de ordnar.

Inspektörernas namn finns till påseende på Brukshundskubbens och Räddningshundförbundets Internetsidor.

1.1.2. Kompetens

De av Brukshundklubben och Räddningshundförbundet godkända inspektörerna, företrädarna för larmgrupperna och företrädarna för polisen kan med hjälp av dessa anvisningar bedöma ibruktagningskontroller.

1.1.3. Ställning

Kontrollgruppens representanter ansvarar för genomförandet av evenemanget i enlighet med anvisningarna. De ska agera neutralt och objektivt.

2. ANVISNINGAR OM ANORDNANDET

2.1. Ordnande och anmälning

Ibruktagningskontrollen ordnas med gemensamt beslut av hundföraren och larmgruppen. Ett ekipage anmäls till ibruktagningskontrollen genom att lämna en särskild bedömningsblankett åt arrangören. Bedömningsblanketten finns att tillgå på Brukshundskubbens och Räddningshundförbundets Internetsidor.

2.2. Arrangör

Som arrangörer fungerar medlemsföreningar i Brukshundklubben eller Räddningshundförbundet, som biträder polismyndigheten i räddningshundverksamheten och som har larmgrupp i FRT/Vapepa. Om en förening som har ett ekipage som har rätt till att delta i en ibruktagningskontroll inte har egen larmgrupp, ordnar en annan förenings larmgrupp kontrollen, då hundföraren anhåller om det.

Det är möjligt att ordna kontrollen tillsammans med de lokala tjänstehundsmyndigheterna.

2.3. Arrangörskommission

Till kommissionen hör de funktionärer som valts och eventuella företrädare för polisen. Det rekommenderas att en eller flere företrädare för den lokala larmgruppen också hör till arrangörskommissionen.

2.4. Allmänna arrangemang

När ett beslut om att ordna en kontroll har fattats, skaffar arrangören:

- tillräckligt med personer för att genomföra kontrollen
- all den utrustning som behövs vid kontrollen. Man avtalar med kontrollgruppen om användningen av utrustningen.

Sökområdet ska vara så realistiskt som möjligt. Föraren får inte följa med förberedelserna och man berättar inte på förhand om förberedelserna för honom/henne.

2.5. Kommissionens uppgifter

Kommissionen

- utser personer för att hjälpa till vid förberedelserna för och ordnandet av evenemanget (bl.a. banmästare)
- svarar för inbjudan av kontrollgruppens representanter
- svarar för valet av område och anskaffningen av karta
- visar spåren och spårföremålen för kontrollgruppen
- visar placeringen av figuranterna för kontrollgruppen
- ordnar en förhandling innan evenemanget inleds
- svarar för evenemangets förlopp
- svarar efter evenemanget för dokumenteringen av de rättigheter som erhållits.

2.6. Anmälan

Arrangörerna anmäler till förbundet om ordnandet av evenemanget senast två veckor före kontrollen. Bara anmälningar som lämnats i tid beaktas.

3. KONTROLLENS DELAR

3.1. Område

Vid kontrollen används ett område, som inte utmärks, och vid avgränsningen av området strävar man till att utnyttja naturliga gränser i terrängen. Deltagaren får en karta över området till sitt förfogande. Området trampas inte upp särskilt.

Samma område får inte användas för flera hundar under samma dygn.

Kontrollgruppen bestämmer var ekipagets startpunkt är i området.

Rekommendationen om områdets storlek är att det ska åtgå 1-2 timmar att kontrollera området. Kontrollen utförs i en typisk verksamhetsmiljö för larmgruppen i fråga, och den kan utföras under alla årstider. Kontrollen kan utföras i alla förhållanden och vid alla tider på dygnet (även i mörker).

Figuranterna placeras på området innan kontrollen inleds.

3.2. Användning av kartläsare

Arrangören svarar för anskaffningen av kartläsare åt ekipaget. Kartläsaren känner inte till var figuranterna är placerade. Kartläsaren letar inte. Kartläsaren handlar enligt hundförarens anvisningar, men tar inte ställning till söksätt/taktik.

3.3. Figuranterna

Vid kontrollen används 1-3 figuranter. Placeringen av figuranterna i områdets terräng är fri. Figuranterna kan inta olika ställningar, och det är tillåtet att dölja figuranterna.

Figuranterna ska uppträda vänligt och neutralt, det är tillåtet att prata. Figuranten kan också röra på sig.

Placeringen av figuranterna: På området ska det finnas ett minst 300 meter långt spår gjort av minst en figurant. På spåret kan det finnas ett bruksföremål (t.ex. huvudbonad, ryggsäck, hink eller rock), och figuranterna skall gå till området från en plats som är klart utanför området.

Figuranterna går till området ca ½–1 timme innan uppgiften inleds, med undantag för en figurant, som anknyter sig till en eventuell tilläggsuppgift.

Figuranten kan göra ett spår på området 1-8 timmar innan bedömningen inleds i de verksamhetsmiljöer, där det anses vara nödvändigt.

På området kan också göras ett spår som leder ut från området.

4. DELOMRÅDEN I IBRUKTAGNINGSKONTROLLEN

4.1. De prestationer som krävs och de bestämmelser som gäller för dem

Föraren går med en hund som följer lös eller är kopplad till den startplats kontrollgruppen angett. Från startplatsen börjar ekipaget utföra uppgiften på det söksätt det valt.

Om hunden börjar följa ett vilt, avbryts uppgiften inte, om hunden är i stånd att fortsätta arbetet. Om hunden inte kan fortsätta arbetet, avbryts kontrollen.

Utförandet avbryts på meddelande av föraren, när området är genomgången eller när föraren avstår från att utföra uppgiften. Utförandet upphör också på meddelande av inspektör.

4.2. Söksätt/taktik

Föraren ska på förhand utarbeta en plan på söksättet. Föraren kan ändra planen, om det föreligger behov till detta under uppgiftens gång.

Den kommunikation och den dokumentering av omständigheterna som ansluter sig till uppgiften (skriftliga anteckningar, GPS och telefon) är saker som påverkar bedömningen.

Vid bedömningen av taktiken fäster man uppmärksamhet vid förarens förmåga att bilda sig en helhetsbild av den uppgift som han/hon har givits. Föraren får en karta och information om de personer som man ska leta efter, men det antal som söks anges inte.

Föraren ska beakta

- terrängformationerna
- väderleksförhållandena
- hundens sätt att arbeta
- letningsutrustningen (normal letningsutrustning godkänns).

4.3. Arbete

Föraren ska ha kontroll över hundens arbete.

Den säkerhet i arbetet som hunden uppvisar i det arbetssätt (sök, spår) som föraren valt är ett bedömningskriterium.

Samarbetet mellan hund och förare hör till de saker som bedöms liksom förarens förmåga att utvärdera situationen under arbetets gång och att ändra sin egen och hundens verksamhet i enlighet därmed.

4.4. Funktionssäkerhet i avsökt område

Hunden ska vara funktionssäker i sitt arbetssätt. Den ska tåla olika slags förhållanden och situationer, och den får inte låta obehagliga saker påverka sitt arbete och effektiviteten i arbetet.

Föraren ska kunna anpassa sig till olika slags krav, som han/hon blir tvungen att ta ställning till under uppgiften. Föraren ska i dessa situationer kunna styra sin hund så att dess sökningseffektivitet hålls uppe hela tiden. Sökningen ska vara framryckande och effektiv och föraren ska lita på hundens arbete. Föraren meddelar resultaten av sökningen efter avslutat uppdrag.

4.5. Uthållighet

Såväl hundens som förarens psykiska och fysiska sökuthållighet ska upprätthållas under hela uppdraget. Om förhållandena är svåra eller uppgiften är krävande och mångfacetterad, får detta inte vara ett avgörande hinder för utförande av uppgiften. De avgöranden situationernas mångfald leder till för såväl förare som hund påverkar bedömningen.

4.6. Fynd

Hundens beteende när den gjort ett fynd är av stor betydelse för att uppgiften ska lyckas. Utgångspunkten för markeringen anses vara den markeringsform som hunden skolats i.

Hunden får inte i något skede bete sig aggressivt mot människor eller andra djur. När den person som söks hittas på grundval av hundens spårningsarbete, ska kontrollanterna också då fästa uppmärksamhet vid hundens beteende hos den upphittade personen. Hunden får inte lämna den figurant som den hittat.

5. BEDÖMNING AV KONTROLLEN

Kontrollgruppen diskuterar efter kontrollen och beslutar tillsammans ifall den kan godkännas eller ej.

5.1. Godkännande av ibruktagningskontroll

En kontroll har utförts med godkänt resultat i följande fall:

Kontrollgruppen har konstaterat att de krävda avsnitten har utförts med godkänt resultat. En kontroll kan godkännas också utan att alla figuranter har hittats, men minst en figurant skall hittas.

- Kontrollen kan modifieras under utförandet.
- Kontrollgruppen kan under kontrollens gång ge ekipaget tilläggsuppgifter (t.ex. lägga till en figurant på områdets obesökta del mitt i kontrollsituationen, om alla figuranter hittas så snabbt att man inte har kunnat konstatera ekipagets uthållighet).

5.2. Underkännande av ibruktagningskontroll

Om en enda bedömningspunkt bedöms vara bristfällig, leder detta till underkännande av kontrollen och utförandet avslutas.

5.3. Avbrytande av ibruktagningskontroll

Kontrollgruppen kan avbryta kontrollen

- om hunden eller föraren insjuknat eller skadats
- på grund av exceptionella förhållanden
- deltagaren av oaktsamhet inte utför uppdraget i enlighet med de angivna villkoren.

Avbrytande av ibruktagningskontrollen hindrar inte ekipaget att göra en ny kontroll.

5.4. Diskvalificering av deltagare

Kontrollgruppen kan diskvalificera en deltagare om

- deltagaren bryter mot djurskyddslagen
- deltagaren i egenskap av hundförare uppträder osakligt
- deltagaren med flit bryter mot givna anvisningar
- hunden beter sig aggressivt.

Kontrollgruppens beslut kan ej överklagas. Hund och/eller förare som diskvalificerats i kontrollen får inte delta i kontroll under ett år (räknat från kontrolldagen).

5.5. Bedömning av beteendet – allmänna anvisningar

Man ska under hela kontrollens förlopp fästa särskild uppmärksamhet vid hur ändamålsenligt ekipaget arbetar.

Tyngdpunkten i bedömningen ligger på hundens funktionssäkerhet och målmedvetenhet.

I bedömningen ingår förarens hundtolkningsförmåga och lämpligheten i det arbetssätt som valts för hunden.

I bedömningen ingår också bedömning av hur adekvat förarens verksamhet är.

5.5.1. Tackande av hunden

Det är tillåtet att tacka och belöna hunden under prestationen.

5.5.2. Extra hjälp

Om kontrollgruppen observerar att hunden ges uppenbart felaktig hjälp, diskvalificeras föraren (t.ex. dolda eller öppna straff som är i strid med djurskyddslagen).

6. BEDÖMNING AV ARBETET

6.1. Allmänt

Det är tillåtet ge ljudsignaler och handtecken i kommandon åt hunden. Det är tillåtet att upprepa kommandon.

Felaktigt uppträdande från förarens eller hundens sida beaktas i bedömningen. Sådana är bl.a.:

- störande av figurant
- att man inte iakttar sin egen eller hundens säkerhet.

Felmarkering påverkar bedömningen av arbetet och kan leda till underkännande av kontrollen.

Lämnande av figurant leder till underkännande av kontrollen.

Om en hund markerar föremål som eventuellt har tappats på området, beaktas detta positivt. Att föremål inte hittas påverkar inte bedömningen.

Om hunden stör en biträdande person, kan det påverka bedömningen negativt.

6.2. Spårning

I bedömningen ska uppmärksammas hundens och förarens agerande när hunden får upp ett spår.

Hunden ska arbeta koncentrerat när den inlett spårningen. Om hunden avviker från spåret eller kommer till föraren, men ändå själv återvänder, betraktas detta inte som ett fel.

6.3. Sök

Hunden bedöms för de arbetssätt som valts, arbetsvilja och –uthållighet.

Hunden ska efter det att den inlett sitt sökarbete arbeta koncentrerat.

7. KONTROLLENS GILTIGHET

En kontroll som en gång avlagts med godkänt resultat är i kraft så länge, som ekipaget bibehåller sin larmrätt genom att uppfylla det egna förbundets minimilarmkrav.

Om proven på minimilarmnivå går ut, ska även ibruktagningsskontrollen förnyas. Man behöver dock inte förnya ibruktagningsskontrollen, om minimilarmproven förnyas under året i fråga.

Det är möjligt att förnya underkänt kontroll efter det att de brister som uppdagats i den underkända kontrollen har åtgärdats.

Det krävs inte ibruktagningsskontroll för ett ekipage, som har uppnått larmrättigheter innan ibruktagningsskontrollen trätt i kraft.

7.1. Arkivering

Listor över de ekipage som har avlagt godkänt ibruktagningsskontroll publiceras på förbundens webbsidor.

Uppgifterna distribueras till de regionala FRT/Vapepa-kontaktpersonerna och beredskapscheferna halvårsvis eller när situationen har ändrats väsentligt. Förbunden svarar för distributionen av uppgifterna.

Den kontrollant som utfört kontrollen ansvarar för att meddelande lämnas till förbunden inom två veckor från avlagt kontrollen.